

کار چاق کن!....

شامل ۱۴ داستان متنوع و شیرین

ترجمه

رضا همراه

از انتشارات پیروز

"طنز" پدیده‌ای است دستکاری شده و تزئین یافته‌تمدن امروزی . . . ماهیت "طنز" غریزی و بدوي نیست بهمین جهت است که هر کسی نمیتواند ادعای آشناei با طنز واقعی و مفهوم حقيقی آن بکند .

طنز احساسی است جانبخش هر چند که همیشه مطبوع و راستگو نیست و خلاصه طنز نغمه‌ای است گلو گیر که اکثر نویسنده‌گان طنز جانشان را بر سر این سودا میگذارند .

با اینکه طنز ابتدا در شکل بخصوص و بخاطر انتقاد از نظم اجتماع بوجود آمداما هرگز عنوان یک اسلحه مورد استفاده قرار نگرفت .

گرچه طنز ایجاد خنده میکند ولی با نفس خنده فرق دارد . بین طنز و لودگی و مسخرگی هیچ شباهتی نیست . . . هرگاه طنز با مسخره و خنده همراه سد بی حرمتی شمرده میشود و تا حد یک "جوک" و "انکتلت" سقوط میکند . طنز یک نوع وسیله وارستگی و نگریستن پوچی و بیهودگی از زاویه و دید مخصوص

است. و بهمین جهت است که امروز طنز جزئی از زندگی انسان متmodern شده است و در رادیو و تلویزیون و سینما و حتی مطبوعات خیلی از حقایق در محدوده "طنز" ارائه می‌گردد.

www.KetabFarsi.com

عزیز نسین نویسنده، ترک به حق یکی از ستاره های درخشان طنز نویسی جهان است که تاکنون چهار بار برنده جایزه بین المللی طنز نویسی شده است. اولین مدال را در مسابقه‌ای که بسال ۱۹۵۶ در شهر صوفیا پایتخت بلغارستان و با خاطر تجلیل از مزاح نویس آن کشور "الکوکنستانتینو" انجام گرفت بدست آورد...

در این مسابقه سیصد نفر از نویسندگان ملت‌های مختلف شرکت نموده و در نتیجه "عزیز نسین" و "اریچ کاستر" مزاح نویس آلمانی برنده اول شدند مزاح نویس اسرائیلی بنام "افرهیم کیشون" و "بوری یاشکی" مزاح نویس روسی به مقام دوم رسیدند و مزاح نویس مجارستانی "آندراس کورتی" و مزاح نویس یوگسلاوی بنام "ایلیا پوویسلی" مرتبه سوم را بدست آوردند. و به دریافت نشان "خارپشت طلائی" نائل گردیدند.

عزیز نسین باین موفقیت قانع نشد و با پشتکار
و علاقه ای که بکارش داشت بدون دریافت هیچگونه
کمک مادی و معنوی از دستگاههای دولتی آنقدر کوشید
تا برای چهارمین بار در مسابقات بین المللی برنده
شد و نام خود را جزء نویسنده‌گان کلاسیک ثبت و جاودانه
www.KetabFarsi.com ساخت.

عزیز نسین در مورد طنز نویسی نظریه خاصی
دارد و ماحصل گفته های او چنین است.

" همانطور که یک دارو ساز شیمیست گیاه ها و
داروهای مختلف را در قرع و انبیق ها مخلوط میکند
و از شیره آنها شربتهای شفا بخشی میسازد . یک طنز
نویس این کار را در مغزش انجام میدهد ، و بجای گیاه
و دارو شربت طنز نویس ها عادات و اخلاق و رفتار
و گفتار جامعه را مورد تجزیه و تحلیل قرار میدهد .
منتھی بعضی اوقات محصول یک طنز نویس بقدرتی تند
و تلح و زسته از کار در میآید که قابل تحمل نیست
و ناچار طنز نویس تفاله آن را بصورت خائنین و
زورگویان و بدکاران اجتماع تف میکند ... .

سالهای اول زندگی .

عزیز نسین بسال ۱۹۱۵ در استانبول بدنسما

آمد... خانواده‌اوبسیار فقیر بودند و پدرش در شهر-
داری شغل کوچکی داشت... در کوچکی او را به
مدرسه ای که مخصوص بچه‌های یتیم و بی سرپرست
بود گداشتند و بعد از آینکه دورهٔ دبستان را تمام
کرد او را به مدرسه نظام برندند و بعد هم افسر ارتض
شد اما بعلت اینکه در ارتض همه رشته‌ای جز رشته
نویسنده‌گی وجود داشت عزیز که تمام فکر و دکرش
نویسنده‌گی بود از ارتض کناره‌گرفت و شغل‌های مختلفی
را پیشه‌ساخت فروشند شد. مهمانخانچی شد. چاپخانه
درست کرد ولی هیچ‌کدام مدت زیادی ادامه پیدا
نمکرد.

www.KetabFarsi.com

بالاخره به رشته اصلی مورد علاقه اش گرایید
و به کار نویسنده‌گی پرداخت ابتدا آثارش با امضای
مستعار (دهاتی) در مطبوعات ترکیه انتشار می‌یافت.
عزیز نسین در این سلسله مقالات از زبان یک دهاتی
ساده‌لوح کلیه مسائل مملکتی را به باد انتقاد می‌گرفت
و بالاخره هم در اثر تند رویه‌ای اوروزنامه آقسام توقيف
شد و عزیز در سال ۱۹۴۲ در حالیکه هنوز خیلی جوان
بود به زندان افتاد.

پس از آزادی در سال ۱۹۴۶ با همکاری یکی دیگر

از نویسنده‌گان ترک‌بنام (صباح الدین علی) روزنامه (مارکوپاشا) را منتشر ساخت که خیلی طرفدار پیدا کرد عمر این روزنامه هم مثل سایر کارهای او کوتاه بود و بعلت مقالات تند و آتشین خیلی زود تعطیل شد و عزیر دو باره به زندان افتاد .

زندان هم نتوانست او را از ادامه کار نویسنده منصرف نماید و عزیر پس از رهائی از زندان با علاقه بیشتری به نوشتن پرداخت .

www.KetabFarsi.com
عزیر نسین را باید مرد دو شخصیتی نامید .
زیرا مردی که با این قدرت بیان و کلام کوبنده به دشمنان مردم حمله می‌کند و عادات ستم و ظلم را از بنیاد بر می‌افکند در زندگی عادی آدمی آنچنان خجالتی و کم حرف و صبور است که حتی حرف معمولی را به زحمت می‌گوید . . .

تخته سیاه و دست مریض

بعلت سالهای طولانی اقامت در زندان دست راست عزیر نسین درست کار نمی‌کند وقتی می‌خواهد بنویسد دستش کرخ و سنگین می‌شود و بهمین جهت یک تخته سیاه از همان ها که بچه‌ها در کلاس درس استفاده

میکند . توی اتاق کارش گداشته و مطالبش را ابتدا
با گچ روی تابلو مینویسد و بعد وقتی نوشته کامل شد
با ماشین تحریر پاکنویس میکند .

عزیز نسین که **اینروزها** پا به سن پیری گداشته
و عمرش دارد به **مراحل** شصت سالگی میرسد بیشتر
وقت خود را با نوه اش میگدارند .

علاقه به کودکان بقدرتی روح او را تسخیر کرده
که در ۶۰ کیلومتری شهر استانبول موسسه ای برای
نگهداری بچه های بی سرپرست درست کرده است و
تعدادی بچه های یتیم در آنجا درس میخوانند و
هر میا موزند . . .

زندگی بخارتر زن و فرزند

عزیز نسین دوبار ازدواج کرده از همسر اولش
یک دختر بنام (**آتش**) و یک پسر با اسم (**ارویا**) دارد . . .
از خانم دومش (**غزال**) هم دو پسر بنام (**علی**
و **احمد**) دارد . دخترش ۵ سال پیش ازدواج کرده و
سوه ای که اکنون بزرگترین **دلخوشی** نویسنده است
شهره ازدواج دخترش میباشد . پسر بزرگ او در ایتالیا

دوره ادبیات و تاریخ ایرانی بینندو پسر دومش در سوئیس
به مدرسه میرود و سومین پسر او در ترکیه تحصیل
میکند .

www.KetabFarsi.com

داستان هایش را چطور مینویسد .

عزیز نسین برای هر موضوع پرونده مخصوصی
دارد . هر وقت خبر خوب و مطلب جالبی بدستش
بیفتده برای مایه طنز مناسب باشد آن را تواند یک
پرونده میگارد و به مرور مطالب دیگری که در آن
زمینه باشد جمع آوری مینماید وقتی موضوع از هرجت
کامل شد آن را تنظیم میکند . سالهای قبل نوشته هایش
چرکنویس نداشت اما مدتی است هر مطلب را دو یا
سه بار مینویسد و دقیق میکند تا تمام قواعد دستوری
و نویسنده را در نوشته هایش مراعات نماید .

سیگار و چائی اعتیادهای نویسنده

عزیز نسین تا دو سال قبل روزانه پنج شش
بسه سیگار میکشد . این مقدار سیگار دود کردن تمام
اوقاتی را که بیدار بود میگرفت بقول معروف آتش
سیگارش خاموش نمیشد .

چائی هم خیلی زیاد میخورد ولی از چندی
پیش که آزمایشات نشان داد به مرض قند گرفتار شده
چائی هارا بهدو سه استکان کم کرد و سیگارش را هم
بیک تا دو بسته تقلیل داد .

کسی که به او کمک میکند

تنها کسی که حق دارد در کارهای عزیز نسین
دخلت کند و حتی نوشته های او را تصحیح نماید
(غزال) زن و فادار و زیبای نویسنده است که تخصص
زیادی در ماشین نویسی دارد . غزال برای عزیز نسین
نه تنها یک همسر مهربان است بلکه دستیار و کمک
خوبی است .

چه غذاهای مورد علاقه اوست ؟

عزیز نسین خوراک لوبیا را از تمام غذاهای
دستیا بیشتر دوست دارد . بعد از لوبیا ماهی غدای
مورد علاقه اوست . عیب کار اینست که عزیز بیش از
حد و اندازه سن و سالش غدا میخورد بهمین جهت
 دائم از زیادی وزن مینالد .

برای یک نویسنده چه عواملی موثر است ؟

تنها موقعی کار یک نویسنده جالب است که

جانبدار مردم باشد و با آنهاei که حقوق دیگران را
پایمال میکنند تا پای جان مبارزه کند . . . بعقیدهءَ
عزیز نسین هرگاه نویسنده ای از نظر مالی در رفاه و
آسایش باشد هرگز قادر نیست اثری جالب خلق کند .
بین نویسندگان چخوف نویسنده روسي را از
همه بیشتر دوست دارد و از میان پنجاه و چند جلد
کتابی که نوشته (زبوک) و (حاطرات یک تبعیدی)
و "دم سگ" و (چنین بوده اما چنین نخواهد ماند)
و (مراسم دیگ) را نام میبرد که چهار جلد از آنها
توسط مترجم همین کتاب ترجمه و منتشر شده است
(زبوک به نام چاخان ترجمه شده است) و کتاب
چنین بوده اما چنین نخواهد ماند که کتاب قطور و
بزرگی است در دست ترجمه است . و بزودی در دو
جلد چاپ و منتشر خواهد شد . . .

رویه معرفته عزیز نسین تا بحال ۶ جلد کتاب
هشت نمایشنامه نوشته که از مجموع آثارش ۲۴ جلد
ن وسیله رضا همراه و رویه معرفته هشت جلد وسیله
نایرین به فارسی برگردانده شده است .

اینروزها اکثر وقتی را در مؤسسه اش برای

تربيت و پرورش بچه های بی سرپرست که خود يك روز مبتلا بوده و درد آن را هنوز هم فراموش نکرده ميگدراند ... با اينحال بازهم مينويسد و تا روزی که نفسش ميايد خواهد نوشت و در پايان مقال جالب است که باين نكته اشاره کنم که عزيز نسيين در ايران بيش از تمام جهان حتی تركيه معروف است بطور يکه خودش هم از اين موضوع دچار حيرت شده است .

براي حسن ختام آخرین كتاب او را که " تم "

جالبي دارد برای شما ترجمه کرده ايم و بعنوان (دسر)

تقدیم میداریم تا کامتاًن بیشتر شیرین باشد .

رضا همراه

...! كنْجُولَى

از انتشارات پیروز

www.KetabFarsi.com

این کتاب در ۵۰۰۰ نسخه در چاپخانه پیروز
به چاپ رسید

اولین نوشته‌ام

چطوری منتشر نشد؟

یک مجلهٔ خارجی از نویسنده‌ها سوال کرده بود "اولین نوشته شما چطوری منشر شد؟ . . ." من هم جزء آنها بودم چون اولین نوشته من منتشر نشد میخواهم جریان آن را که از بیشتر داستان‌هایم خنده اور تراست بنویسم.

در استانبول روزنامه‌ای به اسم "کورا او غلو" منتشر میشد که روزنامه مردم بود و طرفداران زیادی داشت روز انتشارش هر کس که سرش به کلاهش می‌ارزید یک شماره آن را میخرید و با خواندن مطالب طنز و انتقادی آن مدت‌ها قبه قبه میخندید . . . من مشتری

پر و پا قرص این روزنامه بودم و مطالبش را از اول تا آخر میخواندم ... دلم میخواست منhem بتوانم از این شوها و داستان‌ها بنویسم ...

اون روز‌ها من سیزده سال داشتم مثل همه بچه‌های ترک شعر می‌گفتم ۱ در مملکت ما از هر دو نفر ترک سه نفرش شاعر است ۲ یعنی در هر یک ترک یک و نیم شاعر زندگی می‌کند ... پانزده ساله که شدم یک رمان هم نوشتمن داستان کتاب من خیلی سوزناک بود ... حالا خودم هم تمام آن یادم نیست ... فقط میدانم که داستان من حقیقت داشت ، در شهر ازمیر اتفاق افتاده بود .

من تا آن موقع شهر ازمیر را ندیده بودم ... دوستی داشتم با اسم "رشاد" که اهل ازمیر بود داستان را اون برای من تعریف کرد ... چرکنویس رمان را توی یک دفتر بزرگی نوشتمن بنظر خودم بقدرتی عالی از کار درآمد که بهتر از آن امکان نداشت ، بعدها فهمیدم این خاصیت شاعری و نویسنده‌گی است که هر کس قلم بدست می‌گیرد و می‌نویسد گمان می‌کند شاهکار خلق کرده ، منhem باورم شده بود که داستانم یک

شاهکار بزرگ ادبی است ... بهمین جهت حاضر نبودم بغیر از موسسات بزرگ انتشاراتی آن را بدست دیگران بدهم . و چون خودم کوچک بودم و با دیدن من مسلما" اهمیت نمیدادند بهمین جهت نامه‌ای به بزرگترین موسسات انتشاراتی نوشتم و چاپ داستانم را پیشنهاد کردم ... مطمئن بودم وقتی داستان مرا بخوانند کیف خواهند کرد . و حق التایف هنگفتی به من خواهند داد .

مدیر موسسه انتشاراتی که مرا شخص بزرگ سالی تصور کرده بود پاسخ نامه مرا خیلی زود فرستاد با اینکه اظهار تاسف کرده بود فعلا" از انتشار کتابهای رمان معذور است با اینحال بقدرتی خوشحال شدم که هنوز هم بعد از چهل سال لذت و خوشی آن لحظه را فراموش نکرده ام و آن نامه را تا بحال مثل یک شیئی گرانبها حفظ کرده و نگهداشته ام ...

تشویق‌های همان مدیر موسسه انتشاراتی موجب شد که کارنوشن را ادامه بدهم و بدون ترس و خجالت داستانی را که نوشته ام برای دیگران بخوانم ... اولین کسی که داستان را برایش خواندم پدرم بود .

بقدرتی تحت تاثیر قرار گرفت که اشگ از چشمانش سرازیر شد... وقتی که آن را مینوشتم خودم هم گریه کرده بودم... البته خواننده ها هم باید گریه کنند!

یک روز تعطیلی از مدرسه شبانه روزی که در آنجا درس میخواندم بیرون آمدم با ترس و تردید بطرف دفتر مجله "کورا او غلو" راه افتادم. نشانی آن را توی روزنامه خواننده بودم. از سر بالائی خیابان "باب عالی" نفس زنان بالا رفتم سر پیچ یک کاروانسرای بود، پهلوی کاروانسرای از پله های تخته ای یک راه رو تنگ و تاریک عبور کردم. باورم نمیشد اینجا دفتر روزنامه ای باین مهمی باشد، خیال میکردم روزنامه کورا او غلو توی یک ساختمان مجلل قزار دارد چه خیال خامی!

تشکیلات روزنامه محبوب من عبارت بود از دو تا اطاق کوچک و تاریک. در نویسنده ای اولین شکست آروزه ای من بود...
با لکت زبان و شرمندگی بطرف شخصی که پشت میز رنگ و روپوش ای نشسته بود رفتم و داستام

را دو دستی تقدیم کردم . . .
 چون حتم داشتم که موقع خواندن داستان من
 گریه اش می‌گیرد و نمیخواستم شاهد ناراحتی آقای
 مدیر باشم گفتم :
 - بندۀ مرخص می‌شوم و هفته‌آینده برای گرفتن
 جواب خدمت میرسم .

آقای مدیر در حالیکه صفحات داستان را ورق
 میزد بدون اینکه بمن نگاه کند و گفت :
 - منتظر باشید . . . بنشینید الان جواب میدهم .
 من نه نشستم . . . همینطور سرپا جلوی میز
 آقای مدیر ایستادم . . . ضربان قلبم بقدرتی تندرشده
 بود که صدایش را می‌شنیدم . . . دست و پایم آشکارا
 می‌لرزید . . . آقای مدیر غرق مطالعه داستان من بود
 اولین کسی که با علاقه داستان مرا مطالعه می‌کرد این
 آقای مدیر بود . . .

منتظر بودم قیافه اش حزن آلود شود و اشگ
 از چشمها یش سرازیر گردد، اما بر عکس شد آقای مدیر
 صفحه اول را که تمام کرد و شروع به خواندن صفحه
 دوم کرد خطوط صورتش از هم باز شد و کم کم شروع

به خنده کرد و بعد هم خنده اش به قهقهه مبدل گشت !
 "ای داد ... بیداد ... آقای مدیر داستانم
 رانه پسندیده و مسخره ام میکند " چیزی نعانده بود
 خودم به گریه بیفتم ... خیلی ناراحت شده بودم .
 راستی که این آقای مدیر روزنامه چه آدم بی احساسی
 است ... تصمیم گرفتم از داستانم صرفنظر کنم و
 بدون خداحافظی بگریزم ! ...

اما در این موقع آقای مدیر که داستان را بسرعت
 تا آخر خوانده بود سرش را بلند کرد نگاهی توی چشم
 های من انداخت و اسم چند نفر را صدای زده ...
 فکر کردم اینها را صدا کرد تا بیابند و با پس
 گردنی مرا بیرون کنند ! ... نمیدانستم . تکلیفم
 چیست ... هاج و واج وسط اتاق سرپا ایستاده و
 منتظر حوادث بودم . پنج نفر آمدند توی اتاق آقای
 مدیر از جایش پلند شدو همانطور که همه سرپا ایستاده
 بودند داستان مرا با صدای بلند برای آنها خواند .

همه با هم زدن دزیر خنده ... بعضی ها چنان
 به قهقهه میخندیدند که از چشمانشان اشگ سرازیر
 شد ... من بقدرتی ناراحت شدم که بزحمت خودم

راکنترل میکردم و جلوی اشگ‌هایم را میگرفتم . " آخر
چر' مرا مسخره میکنند ؟ . . . این حرکات آنها عیب
نیست ؟ ! " آقای مدیر داستان را تا آخر خواند یک
نفر پرسید :

— این داستان مال کی یه ؟

آقای مدیر مرا نشان داد :

— این کوچولو نوشته .

— چی میگوئید ؟ باور کردنی نیس . . . راستی
که زنده باشه . . .

یارو دست مرا گرفت و گفت :

— تبریک میگم کوچولو . . . بنشین عزیزم . . .
به بینم باز هم میتوانی از این داستان ها بنویسی ؟
احساس عجیبی پیدا کرده بودم فوری جواب
دادم :

— قربان داستان های دیگری هم دارم .

— آن ها را هم برای ما بیاور منتشر کنیم .

بقیه هم هر کدام چیزهایی پرسیدند و من جواب
های دادم . . . قرار شد هفته آینده با داستان های
جدید پیش آنها بروم . . . خدا حافظی کردیم همه

مثل اینکه من یک آدم بزرگ و مهمی هستم با من دست
دادند و من خوشحال و شاد از اداره روزنامه بیرون
آمدم .

آن هفته در نظر من بقدر یک سال طول کشید .
هیجان انتشار اولین داستانم خواب و خوراک مرا
سلب کرده بود . تا حال برای هیچ چیز حتی معشوقه ام
اینقدر انتظار نکشیده ام . . .

شبی که فردایش روزنامه کوراوغلی منتشر میشد
و قرار بود داستان مرا هم چاپ کنند تا صبح خوابم
نبرد . . . چه خیالپردازی ها کردم . . . چه نقشه ها
کشیدم . . .

صبح زود قبل از اینکه مغازه ها و دکه های روزنامه
فروشی باز شود به بهانه ای از مدرسه بیرون آمدم . . .
همه جا عقب روزنامه گشتم ولی از روزنامه خبری نبود
گفتند :

" روزنامه توقيف شده " بعله اولین نوشته من
اینطور منتشر نشد !
از اولین نوشته ام که منتشر نشد یک درس خوب
یاد گرفتم . فهمیدم مطالبی را که من با اشگ چشم و

خون دل می‌نویسم دیگران را می‌خنداند . . .

شوهر آمریکائی

پستچی پیر چشم از روی پاکتی که توی دستش
 بود برنمیداشت، عقل از سرش پریده بود. چندین
 سال بود نامه پخش میکرد... هر آدرسی از آن مشکلتر
 نبود در یک چشم بهم زدن پیدا میکرد و نامه را به
 صاحبش مرسانید. اما این یکی با همه‌ی نامه‌هایی
 که تابحال دیده بود فرق داشت... نامه از امریکا
 همانجایی که اکثر مردم شبها خواب آن را می‌بینند
 پست شده و نام فرستنده خیلی عجیب و غریب بود
 "ارسالی... گورکن..."

پستچی خیلی فکر کرد این آقای گورکن " را
بتساد و قیافه اورا بیاد بیاورد . قیافه تمام آنهایی
را که از بیست سی سال پیش به آمریکا رفته اند از
نظر گذرانید ، اما هیچکدام از آنها کارشان و نام و
نشانشان " گورکن " نبود خسته شده بودو داشت به
خانه خدیجه خانم که نامه برای دختر او " بیرگل "
آمده بود نزدیک میشد شانه هایش را بالا انداخت و
با خودش گفت :

" راستی که من آدم بیکاری هستم ... ولکن با با
بتو چه مربوطه نامه را کی فرستاده ، کی میگیره ...
تو کارت را بکن ... ببر نامه را برسان با بقیه اش
کارت نباشه ...

وقتی پستچی نامه را به خدیجه خانم تحویل داد ،
شور و نشاط عجیبی بپاشد ... مادر و دختر
قبل از اینکه پاکت را باز کنند و مطالب آن را بخوانند
دست بگردن یکدیگر انداختند ، خدیجه خانم از
خوشحالی به گریه افتاد ... " بیرگل " ذوق زده شده
بود و پشت سر هم مادرش را می بوسید . خدیجه خانم
اشگ هایش را پاک کرد و گفت :

— خدا یا هزار بار به درگاهت شکر که نمردم و
ماندم این روز را دیدم . . . دختر دیدی چطور نذر
ما که به بابا "زود میره" کرده بودیم برآورده شد ؟
بیرگل در حالیکه دست هایش آشکارا می لرزید
خودش را کنار کشید و جواب داد :

— مادر بگذار اول من هفت دفعه رقص "بابا
کرم" را که نذر کرده ام بکنم بعد نامه را بخوانم . . .
مادر و دختر نذر خودشان را با رقص اداء کردند
و بعد یک گوشه ای نشستند خدیجه خانم پاکت را باز
کرد و نامه ای را که توی پاکت بود بیرون آورد نامه
به زبان انگلیسی نوشته شده بود و "بیرگل" که سواد
انگلیسی او ناقص بود با زحمت و هجی کردن مشغول
خواندن نامه شد . . .

خدیجه خانم که حوصله اش سر رفته بود به
سر دخترش داد کشید :

— دختر چی نوشته، بخوان به بینم .

— نوشته " " مرید "

— یعنی چه ؟

— یعنی ازدواج کردن . . .

تا کلمه ازدواج از دهان دختره بیرون آمد قلب
خدیجه خانم طوری به طپش افتاد که نتوانست سر
پا بایستد و روی زمین نشست.

بیرگل بطرف مادرش دوید و پرسید:

— ماما چی شد؟

— نمیدونم دختر جان. سرم گیج رفت و جلوی
چشم سیاه شد!

— چرا؟ برای اینکه من میخواهم ازدواج کنم؟

— نه دخترم...

— شاید بخاطر اینکه داماد سنن زیاده ناراحت
شدی؟

— سنن مهم نیست... درد اینجاست که داماد
سنن و جماعت سرش نمیشه! ...
— مادر جان تو حرفهای میزنی که من هم سرم
نمیشه! ...

خدیجه خانم از شدت هیجان هر کاری میکرد
نمیتوانست منظورش را به دختره بفهماند:
— دختر جان مردم برآمون دستک و دنبک راه
میاندازند.

- چرا مادر؟! مگه ما چکار کردیم؟

- داماد مسلمان نیست. خارجی یه ... فامیل

و همسایه‌ها آبرومان را میبرند.

"بیرگول" خنده بلندی کرد ... اون به چیزی که فکر نمیکرد دین و ایمان داماد بود ... از نظر دختره مرد پول داشته باشه کافی یه حتی توجهی به سن و سال و موی سفید و پاهای لرزان داماد نداشت تا چه بر سرده سنت و جماعت "او ... آدم خیلی باید احمق باشه که همچه موقعیتی را از دست بدهد. شانه‌هایش را بالا انداخت میخواست بگوید:

"مادر جان این حرفها را ولکن ... در عصر اتم این حرفها معنی نداره" اما جرات نکرد حرف بزنده. هر چه باشد مادرش یک زن قدیمی و متعصب بود و روی این مسائل و سوالات داشت با اینحال میباشد در مقابل مردم و حتی مادرش بھایستد و اجازه ندهد کسی در کار او دخالت کند. بهمین جهت رک و صریح گفت:

- مادر جان دین و ایمان شوهر من به کسی مربوط نیست ... چرا بیخود فکر خودت را ناراحت

میگنی؟ کاری که با یک (ختنه) کردن درست میشه
عصه تداره با ...

خدیجه خانم که دلش راضی نمیشد حرفهای
دخترش را قبول کند پرسید:

- اینها به جهنم ... چرا یارو تابحال که شصت
سال از عمرش میگذره عروسی نکرده؟

- اینهم مهم نیست ... خارجی‌ها که از تنهاei
و آزادی خوششان می‌آید ...

خدیجه خانم از این جواب بیشتر ناراحت شد
و گفت:

- دختر نکنه بعد از دو سه ماه رختخوابش را
عوض بکنه؟

- بکنه چی میشه؟!

- دختر مثل اینکه تو کله ات خرابه ... زن و
مردی که رختخوابشان جدا باشه اون زندگی بهدرد
نمیخوره! ... جدا شدن رختخواب زن و مرد علامت
سرد شدن آتش است!

* * *

ازدواج مکاتبه ای آقای "گورکن" و (دوشیزه

بیرگل، به نتیجه نهایی رسید... داماد طی چند نامه مفصل که در هر کدام وعده‌های دلفریبی به عروس خانم میداد و از ویلاهای کنار دریا و سهام بانک‌ها و آسمانخراش‌های خود صحبت میکرد قول میداد عروس خانم را تا آخر عمر با ناز و نعمت بزرگ خواهد کرد و در طلا و جواهر غرق خواهد ساخت. تاریخ عقد و عروسی را هم تعیین کردند و چون کارهای داماد زیاد و وقت او کم بود قرار شد مجلس عقد مجللی در بهترین هتل‌ها منعقد گردد و داماد با هواپیمای اختصاصی خودش همانروز از امریکا پرواز کند و یکراست به مجلس عقد بیاید...

خدیجه خانم همچه پولی نداشت که بتواند مخارج چنین جشن مفصلی را بپردازد... دارای آنها فقط یک خانه ۳ چهار اتاقه بود که تویش زندگی میکردند... مادر و دختر بعد از مدتها بحث و گفت و گو تصمیم گرفتند خانه را بفروشند و خرج مجلس عقد را تامین کنند. بعد از عروسی بیرگل با آقای "گورکن" آنها به امریکا میرفتند و دیگر احتیاجی به این خانه نیمه خراب و گاهگلی نداشتند.

حاجی بدرالدین همسایه خداشناس و متدين
 آنها چند بار صحبت خرید این خانه را کرده و خواسته
 بود خانه آنها را جزء باغ بزرگ خودش بکند، اما
 خدیجه خانم راضی به فروش خانه نشده بود . . .

بعد از اینکه مادر و دختر تصمیم به فروش خانه
 گرفتند خدیجه خانم برای حاجی بدرالدین پیغام
 فرستاد که حاضراست خانه را بفروشد . . . حالا توبت
 حاجی بدرالدین بود که ناز بکند " و ته ترازو بزمین
 بکوید . . ." بالاخره پس از رفت و آمد واسطه ها و
 ریش گروگذاشتن بزرگان محله حاجی بدرالدین خانه
 خدیجه خانم را خیلی کمتر از مبلغی که سال پیش
 میخرید قبایله کرد و پول آن را پرداخت . . .

با این پول مجلس عقد مجللی در بهترین هتل ها
 منعقد شد و تمام اهل محل و جمعی از بزرگان شهر
 با این ضیافت دعوت شدند . . . عروس خانم که گرانترین
 لباس ها را پوشیده و بهترین آرایشگران شهر مو و
 روی او را درست کرده بودند با ناز و ادادی مخصوص
 عروسها چون کب خرامان وارد مجلس شد . . . بوی
 عطر گرانقیمتی که مصرف کرده بود از فضای سالن

پیچید و صدای کف زدن و هلهله زن‌ها و دخترها به آسمان رفت.

مجلس عقد کنان از هر جهت کامل و بی‌نقص بود در میان شور و نشاط نوازنده‌گان از میهمان‌ها با نقل و شیرینی پذیرائی میشد... تنها دیر کردن داماد موجب نگرانی و ناراحتی مدعوین بخصوص عروس خانم و مادرش خدیجه خانم شده بود.

عاقدها هم کمی بی‌تابی میکردند... محضدار مشخصات عروس و داماد را ثبت کرده و منتظر امضاء عروس و داماد مشهور بود...

خدیجه خانم دلش مثل سیر و سرکه میجوشید و عروس خانم مرتب روی صندلی "ول" میخورد.

انتظار کم کم داشت طولانی میشد... میهمانها گاهی در گوشی پچ و پچ میکردند. بعضی‌ها لبخندهای معنی داری میزدند... خدیجه خانم توی دلش به هر چه آمریکائی بود لعنت میفرستاد عروس خانم حال آدم‌های مریض و تبدار را پیدا کرده بود... سرش گیج میرفت جلوی چشمانش سیاه شده... مسافت‌هوایی دلارها... امریکا... دود شده و به هوا میرفت،